

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З РОЗВИТКУ МЕЛІОРАЦІЇ,
РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРОДОВОЛЬЧИХ ПРОГРАМ

ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ

ГОЛОВИ

ДЕРЖАВНОГО АГЕНТСТВА УКРАЇНИ З
РОЗВИТКУ МЕЛІОРАЦІЇ,
РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРОДОВОЛЬЧИХ ПРОГРАМ

ВЛАДИСЛАВА НЕВЕСЕЛОГО

ЗА 2024 РІК

2025

Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм (Держрибагентство) – центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства та функціонує відповідно до Положення про Держрибагентство, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 № 895 (зі змінами).

Основними завданнями Держрибагентства є:

1) реалізація державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, продовольчого забезпечення, меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем;

2) внесення на розгляд Міністра аграрної політики та продовольства пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, продовольчого забезпечення, меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем.

Станом на 01.01.2025 року штатна чисельність працівників Держрибагентства становить 1237 одиниць, з них: працівників апарату – 195, працівників територіальних органів – 1042. Фактична чисельність працівників Держрибагентства становить 1151 одиницю (165 – працівники апарату, 986 – працівники територіальних органів).

До структури Держрибагентства належать 26 територіальних органів, основними завданнями яких є реалізація повноважень Держрибагентства у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання і відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства та меліорації земель. Територіальні органи Держрибагентства є правоохоронними органами у сфері рибогосподарської діяльності до основних повноважень яких належить забезпечення здійснення державного нагляду (контролю) у галузі охорони, використання та відтворення водних біоресурсів.

У зв'язку з військовим вторгненням РФ на територію України Управління Держрибагентства у Луганській області та Азовське басейнове управління Держрибагентства знаходяться на окупованій території. Частково на окупованій території перебувають Управління Держрибагентства у Донецькій, Запорізькій, Миколаївській, Харківській та Херсонській областях.

До сфери управління Держрибагентства належать також 3 державних підприємства (з них 2 – у стані припинення), 7 державних установ, 1 компанія, яка не є резидентом, та 38 державних організацій (із загальною чисельністю 5272 одиниці), основним напрямом роботи яких є рибогосподарська діяльність, забезпечення розвитку гідротехнічної меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення,

міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем.

МЕЛІОРАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ

За оцінками Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (які були зроблені ще до початку активної фази війни в Україні) агресивний потенціал України використовувався не більше, ніж на третину.

Недостатній рівень використання цього потенціалу обмежується рядом факторів, головним із яких є неоптимальні умови природного вологозабезпечення на більш як половині території України, які постійно погіршуються у зв'язку з глобальними змінами клімату.

В умовах, що склалися, відновлення зрошення та дренажу є ключовим інструментом розвитку аграрного сектору економіки та нарощування експортного потенціалу України, мінімізації негативного впливу клімату на процеси соціально-економічного розвитку регіонів.

Діяльність Держрибагентства у сфері меліорації земель у 2024 році відповідала пріоритетним напрямкам роботи Держрибагентства, затвердженим Мінагрополітики. До основних пріоритетів у сфері меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем належить:

1. *Завершення передачі зі сфери управління Держводагентства до сфери управління Держрибагентства меліоративних систем, гідротехнічних споруд, допоміжної інфраструктури та каналів.*

Стратегією зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688 (далі – Стратегія), передбачено відокремлення функції управління водними ресурсами від функції управління інфраструктурою водного господарства.

З метою реалізації Стратегії постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2021 № 539 «Деякі питання розподілу окремих повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері меліорації земель» функції щодо гідротехнічної меліорації земель передані до Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм.

Надалі, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08.2022 № 714 «Про передачу цілісних майнових комплексів державних підприємств, установ та організацій до сфери управління Державного агентства меліорації та рибного господарства», Держрибагентством здійснено прийняття до своєї сфери управління 39 із 44 цілісних майнових комплексів організацій, зазначених у розпорядженні (один з яких передано до сфери управління Фонду державного майна України), зокрема в Автономній Республіці Крим, Одеській, Запорізькій, Рівненській, Луганській областях, а також окремих районах Херсонської та Миколаївської областей.

Питання передачі ще 5 цілісних майнових комплексів водогосподарських організацій, розташованих у Закарпатській області, до основних повноважень

яких належать забезпечення запобігання шкідливій дії вод і ліквідація її наслідків, врегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2024 № 890 «Деякі питання управління об'єктами водогосподарського комплексу», відповідно до якої зазначені 5 цілісних майнових комплексів залишені у сфері управління Держводагентства.

З 38 переданих організацій на підконтрольній території у зоні зрошення знаходяться 7 організацій, які забезпечували поливний сезон 2024 року (Одеська область – 5, Миколаївська – 1, Запорізька – 1), а також 2 – у зоні осушення (Рівненська область).

Окремо необхідно зазначити, що руйнація греблі Каховської ГЕС у червні 2023 року призвела до спуску води з Каховського водосховища, що унеможливило здійснення забору води з нього для потреб гідротехнічної меліорації сільгоспвиробників на підконтрольній території Запорізької та Херсонської областей.

До сфери управління Держрибагентства прийнято 143 зрошувальні системи, площа обслуговування яких становить 1053,9 тис. га та 297 осушувальних систем, площа обслуговування яких становить 390,4 тис. га.

Наразі 65 зрошувальних систем із площею обслуговування 778,9 тис. га знаходяться на тимчасово окупованій території. Інформація про фактичну їх наявність та стан відсутня.

Меліоративні системи в інших областях мають передатися із сфери управління Держводагентства до сфери управління Держрибагентства, як окремо визначене майно, відповідно до Порядку передачі об'єктів права державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 № 1482.

Усі переліки окремо визначеного майна (об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем), яке не передалося до сфери управління Держрибагентства відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08.2022 № 714-р, а також згода Держрибагентства щодо його прийняття вже передані до Держводагентства.

Протягом 2024 року:

- отримано згоду балансоутримувачів меліоративних систем у Дніпропетровській, Кіровоградській, Київській (у межах басейну р. Рось), Донецькій, Полтавській, Херсонській та Миколаївській областях (регіональних офісів водних ресурсів та басейнових управлінь водних ресурсів Держводагентства) щодо передачі майна на баланс державної установи «Українські гідромеліоративні системи», створеної Держрибагентством з метою приймання державного окремого індивідуально визначеного гідромеліоративного майна;

- підписано спільні накази Держрибагентства та Держводагентства щодо передачі до сфери управління Держрибагентства об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем у межах Кіровоградської, Донецької, Херсонської, Київської (басейн р. Рось) та Полтавської областей. Робота комісії відповідно до зазначеного наказу триває.

2. Утворення організацій водокористувачів та передача таким організаціям об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних мереж, що перебувають у державній, комунальній власності або є безхазяйними

Законом України «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» (далі – Закон про ОВК) надано можливість сільгоспвиробникам, які здійснюють меліоративні заходи, створювати організації водокористувачів та отримувати у власність інфраструктуру меліоративних систем, самостійно керувати нею, експлуатувати її із застосуванням найкращих технологій (у тому числі енерго- та водоощадних), залучати інвестиції у її розвиток і в результаті зменшити вартість водоподачі для здійснення зрошення, а, відповідно, і собівартість продукції, а також збільшити площі зрошення.

Протягом 2022-2024 років створено та зареєстровано 54 організації водокористувачів (у тому числі в 2024 році – 22) у Вінницькій, Дніпропетровській, Київській, Кіровоградській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Харківській, Херсонській, Черкаській, Волинській, Житомирській та Чернігівській областях.

Зареєстрованими організаціями водокористувачів здійснюються заходи щодо розроблення документації із землеустрою для визначення меліоративної мережі для внесення відповідних відомостей до Державного земельного кадастру (16 організацій водокористувачів вже внесли відповідні відомості до Державного земельного кадастру).

У 2023 – 2024 роках у власність чотирьох організацій водокористувачів передано об'єкти інженерної інфраструктури зрошувальних систем, зокрема у 2024 році – трьом організаціям водокористувачів:

- 11 червня здійснено передачу комунального майна внутрішньогосподарської зрошувальної системи на землях колишнього колгоспу «Дружба» Кременчуцького району у власність організації водокористувачів «КВІТУЧІ ЛАНИ» (Полтавська область);

- 18 листопада здійснено передачу державного, комунального та безхазяйного майна меліоративної мережі Білгород-Дністровської зрошувальної системи у власність організації водокористувачів «ЩЕДРА ЗЕМЛЯ» (Одеська область);

- 18 грудня здійснено передачу державного, комунального та безхазяйного майна меліоративної мережі Кілійсько-Маякської зрошувальної системи у власність організації водокористувачів «ПЕРША КІЛІЙСЬКА ОВК» (Одеська область).

Після остаточної передачі Держводагентством зі сфери свого управління до сфери управління Держрибагентства меліоративних систем, Держрибагентство продовжить сприяти сільгоспвиробникам у створенні та функціонуванні організацій водокористувачів, отриманні ними у власність об'єктів меліоративних систем, а також впровадженні прозорих механізмів співпраці з іншими сільгоспвиробниками, як це вже протягом двох років практикується в областях, де об'єкти інженерної інфраструктури належать до

сфери управління Держрибагентства.

3. *Залучення інвестицій у модернізацію та відновлення державної меліоративної інфраструктури шляхом ініціювання пілотних проєктів.*

Держрибагентством ведеться активна робота щодо залучення іноземних державних та недержавних інституцій до відновлення та розвитку гідротехнічної меліорації в Україні.

Організовано співпрацю з такими організаціями: European Bank of Reconstruction and Development, Japan International Cooperation Agency (Японія), Korea International Cooperation Agency (Республіка Корея), Програмою USAID АГРО та недержавними компаніями Великобританії, Франції і США.

Частина проєктів вже практично реалізується, зокрема:

- Japan International Cooperation Agency (Японія) реалізується проєкт з технічної допомоги шляхом надання машин, механізмів та обладнання для обслуговування і модернізації меліоративних систем (у рамках Проєкту міжнародної технічної допомоги «Програма екстреного відновлення», «Невідкладна підтримка аграрного сектору»). Цим сегментом грантової допомоги забезпечено постачання у 2024 році експлуатаційним організаціям Держрибагентства 98 одиниць сучасної техніки провідних японських і світових виробників;

- розпочато реалізацію наступного спільного проєкту з Japan International Cooperation Agency (Японія) – відновлення державних меліоративних систем в Одеській області (з червня 2024 року проводиться обстеження та вибір зрошувальних систем, які будуть модернізовані за рахунок грантової допомоги у 2025-2026 роках);

- програма USAID АГРО підтримує проєкти з відновлення і модернізації об'єктів зрошуваних та осушуваних мереж для організацій водокористувачів.

Надано інформацію Мінагрополітики щодо пріоритетності десяти публічних інвестиційних проєктів у сфері гідротехнічної меліорації земель, внесених Одеською та Запорізькою облдержадміністраціями до Єдиного проєктного портфеля здійснення публічних інвестицій Цифрової екосистеми для підзвітного управління відновленням DREAM, із визначенням їх концепції, пріоритетних напрямів тощо.

Водночас Мінагрополітики надано інформацію щодо трьох публічних інвестиційних проєктів, спрямованих на відновлення критично важливої інфраструктури меліоративних систем у Рівненській, Запорізькій та Одеській областях, для розміщення їх концепцій на державній електронній екосистемі управління відновленням DREAM.

Робота щодо залучення міжнародної допомоги у відновлення та розвиток гідротехнічної меліорації триває.

4. *Забезпечення поливного сезону організаціями, що належать до сфери управління Держрибагентства.*

Водогосподарськими організаціями зони зрошення, які належать до сфери управління Держрибагентства, на підконтрольній території у рамках підготовчих заходів до зрошувального сезону 2024 року для забезпечення

подачі води на планову площу зрошення (відповідно до заявок аграріїв) було підготовлено до роботи 135 зрошувальних насосних станцій та майже 312 км зрошувальних каналів.

Зазначені заходи дозволили вчасно розпочати та успішно провести поливний сезон 2024 року. Так, протягом квітня-жовтня в Одеській, Запорізькій та Миколаївській областях аграріям надано послуг з подачі води на зрошення на площу 39,4 тис. га, що на 2 % перевищує показник 2023 року. Подачу води для потреб зрошення фактично здійснювали 120 насосних станцій, якими подано води понад 109 млн м³, що на 9 % перевищує об'єм води, поданої у 2023 році.

5. Наповнення Придунайських водосховищ.

Для належного проведення поливного сезону в Одеській області, а також з метою підтримання нормального екологічного стану регіону, використовуючи стік (водність) річки Дунай, проведено роботи щодо наповнення водосховищ Придунав'я, а також розсолення водосховища Сасик.

Протягом осінньо-зимового періоду 2023-2024 років водність річки Дунай дозволила провести роботи щодо самоплинного наповнення водосховищ за допомогою шлюзів. Весняне водопілля у 2024 році не спостерігалось. Водночас наповнення водосховищ Кагул, Картал, Ялпуг, Кугурлуй та Сасик становило 93-100 % від проєктних об'ємів, а вільний об'єм водосховищ Катлабух і Китай складав 6 та 14 млн м³ відповідно, що було найкращими показниками наповнення водосховищ Придунав'я за останнє десятиліття.

Крім того, враховуючи протягом року випаровування, господарську діяльність, опади на поверхню води та бічний приплив маємо такі показники щодо наповнення водосховищ: Кагул – 76 %, Картал – 58 %, Ялпуг-Кугурлуй – 89 %, Катлабух – 63 % та Китай – 67 %.

Вільний об'єм великих Придунайських водосховищ (без водосховища Сасик) становить 346,4 млн м³, що складає чверть від їх загального проєктного об'єму. Самоплинне наповнення водосховищ буде здійснюватися у разі сприятливих гідрологічних умов у басейні р. Дунай протягом осінньо-зимового періоду 2024 – 2025 років.

Водночас, враховуючи технічні можливості щодо примусового наповнення водосховищ Катлабух і Китай за допомогою насосних станцій водогосподарських організацій, у бюджетному запиті на 2025 рік Держрибагентство обґрунтувало додаткову потребу у видатках загального фонду державного бюджету для цих цілей у сумі 52 млн грн, а саме за КЕКВ 2273 «Оплата електроенергії».

6. Попередження та подолання наслідків весняного водопілля у Рівненській області.

У межах зони осушення водогосподарськими організаціями, що належать до сфери управління Держрибагентства, з метою недопущення підтоплення населених пунктів, сільськогосподарських угідь, об'єктів інфраструктури і забезпечення вчасного початку посівної у межах Рівненської області здійснено підготовку до пропуску весняного водопілля та заходів з осушення земель, яких

у зоні відповідальності управлінь обліковується 390,4 тис. га, з них 48,9 тис. га – землі сільськогосподарського призначення. Було підготовлено до роботи у 2024 році 79 дренажних і польдерних насосних станцій та 1124 км осушувальних каналів.

Загалом захисними насосними станціями було перекачано 85,6 млн м³ води. Завдяки цьому не було допущено тривалого затоплення та підтоплення територій, забезпечено до початку вегетаційного періоду сприятливий водно-повітряний режим ґрунтів сільськогосподарських угідь.

АКВАКУЛЬТУРА

Аквакультура – сектор тваринництва, що стрімко розвивається й відіграє дедалі важливішу роль у забезпеченні продовольчої безпеки людства. Вона стала незамінною альтернативою традиційному рибальству, яке вже не задовольняє постійно зростаючий попит на рибні продукти через виснаження природних ресурсів. Нині понад половину рибної продукції, яка потрапляє на наші столи, вирощують на аквафермах у різних куточках світу.

В Україні у рамках загального реформування галузі рибного господарства наразі значна роль відводиться створенню сприятливих умов для розвитку національної аквакультури. Удосконалення державної політики у сфері аквакультури, збільшення обсягів виробництва продукції аквакультури – одні з головних цілей реформи рибного господарства.

Так, у 2024 році діяльністю в умовах аквакультури займалися 3163 суб'єкти господарювання, з яких відзвітували за формою № 1 А-аквакультура (річна) «Звіт про аквакультуру за 2024 рік» 1906 таких підприємств (60 % від загальної кількості). За даними звітності кількість працюючих (повна, сезонна, часткова, тимчасова зайнятість) становить 5395 працівників, з них 1182 жінки.

Загальний обсяг виробництва продукції аквакультури у 2024 році збільшився майже на 22% і становив 18 621 тонну. Найбільшу кількість товарної продукції в умовах аквакультури вирощено у ставах – 18 009 тонн. У резервуарах та басейнах вироблено 315 тонн, установках замкнутого водопостачання – 181 тонну, садках – 116 тонн.

Водночас у 2024 році загалом було реалізовано 9 175 тонн товарної продукції аквакультури.

Традиційними об'єктами аквакультури незмінно залишаються коропові: звичайний короп – 8 896 тонн та рослиноїдні види риб, такі як білий товстолоб – 1 576 тонн, строкатий товстолоб – 1 480 тонн, їхні гібриди – 1 378 тонн, білий амур – 637 тонн. Крім коропових, українські аквафермери вирощували також судака – 1 854 тонни, райдужну форель – 341 тонну, щуку – 211 тонн, кларієвого сома – 104 тонни, американського гольця – 38 тонн, стерлядь – 27 тонн, сибірського осетра – 16 тонн тощо.

Також у 2024 році вироблено 4 280,5 кг харчової ікри (2 480,2 кг харчової ікри осетрових видів риб та 1 800,3 кг харчової ікри лососевих видів риб).

Лідерами з виробництва продукції аквакультури торік були Черкаська (4 400 тонн), Львівська (1 543 тонни), Хмельницька (1 517 тонн), Кіровоградська (1 456 тонн) та Сумська (1 403 тонни) області.

РИБООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2024 році рибоохоронними патрулями Держрибагентства здійснено 2017 рейдів. У результаті проведених заходів викрито 21 771 порушення рибоохоронного законодавства, що на 19 % більше у порівнянні з 2023 роком. При цьому кількість викритих грубих порушень склала 3792 – 21 % від загальної кількості (без урахування майна власник якого не встановлений).

У рамках рибоохоронних рейдів державні інспектори вилучили у порушників понад 51 тону водних біоресурсів та 14307 заборонених знарядь лову, крім того, затримали 415 транспортних засобів. У 2024 році нараховані збитки, завдані рибному господарству України, склали 165,3 млн грн.

З метою попередження і недопущення продажу фізичними та юридичними особами водних біоресурсів без відповідних документів, знарядь лову, заборонених Правилами рибальства, здійснювалися перевірки торговельних майданчиків та місць стихійної торгівлі. Під час зазначених заходів виявлено та притягнуто до адміністративної відповідальності за незаконне придбання і збут водних біоресурсів 1 078 правопорушників. При оформленні цих правопорушень вилучено понад 15,4 тонни водних біоресурсів.

Кількість виявлених порушень, допущених користувачами водних біоресурсів, у 2024 році становила 357.

Сума штрафів, накладених постановами органів рибоохорони за порушення правил рибальства склала понад 1,3 млн грн (2023 рік – 880 тис. грн), при цьому сума стягнених штрафів за постановами органів рибоохорони – понад 1,2 млн грн (2023 рік – 810 тис. грн).

Водночас органами рибоохорони здійснювався посилений контроль за охороною водних біоресурсів під час їх нересту та зимівлі, постійно вживалися заходи інформаційно-роз'яснювального характеру, спрямовані на профілактику та попередження порушень природоохоронного законодавства, що має на меті зниження рівня незаконного рибальства.

Крім того, рибоохоронці, продовжуючи здійснювати рибоохоронні рейди в умовах воєнного стану, тісно співпрацювали з обласними військовими адміністраціями та регулярно передавали вилучені браконьєрські сітки, що перейшли у власність держави, для плетіння маскувальних засобів на потреби ЗСУ.

ДОБУВАННЯ (ВИЛОВ) ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

У 2024 році промисловий вилов водних біоресурсів вже другий рік поспіль відбувався на основі аукціонних торгів через торгову систему «Прозорро.Продажі».

У зв'язку з військовою агресією РФ проти України та введенням воєнного стану, з метою забезпечення безпеки судноплавства, мінімізації ризиків диверсійних і терористичних загроз з моря та недопущення загибелі чи травмування рибалок і цивільного населення, промислове рибальство в Чорному морі було заблоковане.

Розподіл лімітів спеціального використання водних біоресурсів в Азовському морі не здійснювався та не реалізовувався на аукціоні, оскільки промисловий вилов водних біоресурсів у цій водоймі буде можливим лише після деокупації територій.

У 2024 році Держрибагентством було сформовано загалом 426 лотів з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) шляхом електронних торгів.

В умовах воєнного стану у 2024 році в електронній торговій системі «Prozorro.Продажі» Держрибагентством було оприлюднено 900 оголошень про проведення аукціонів з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (з урахуванням повторних торгів тих самих лотів).

Між Держрибагентством та переможцями аукціонів укладено 308 договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах). За результатами укладених договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) на рахунок територіальних органів Казначейства за кодом класифікації доходів бюджету 13070200 за місцем реєстрації надійшло 49,6 млн грн.

У 2024 році загальний обсяг добування (вилову) водних біоресурсів підприємствами рибної галузі України склав 44,9 тис. тонн, що на 18 % більше порівняно з 2023 роком.

Так, діяльність, пов'язану з промисловим виловом водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах загальнодержавного значення, на яких затверджені ліміти спеціального використання водних біоресурсів, здійснювали 149 суб'єктів рибного господарства. Зазначеними користувачами у рибогосподарських водних об'єктах України у 2024 році добуто понад 11,8 тис. тонн (11 882,51) водних біоресурсів.

Зокрема, у водосховищах Дніпра загальний вилов водних біоресурсів склав 9,9 тис. тонн (9 944,07), що на 4 % більше ніж у 2023 році. Основну частку вилову склали карась сріблястий (2 530,4 тонн), лящ (2 075,8 тонн), плітка (тараня) (1 813,7 тонн), плоскирка (859,5 тонн) та рослиноїдні види риб (499,7 тонн).

Виллов водних біоресурсів у Дніпровсько-Бузькій гирловій системі склав 568 тонн, що на 73 % більше, ніж у 2023 році. Основу промислу склали тюлька (357 тонн) і карась сріблястий (140,8 тонн).

У пониззі р. Дністер та Дністровському лимані вилов збільшився на 14 % і становить 1 173,64 тонни. Основна частина вилову (77,3%) – карась сріблястий

– 906,8 тонн.

На річці Дунай суб'єктами господарської діяльності добуто 138 тонн риби, що у порівнянні з 2023 роком більше на 10 %. Основу промислу на даному водному об'єкті склав традиційний вид прохідної риби – оселедець чорноморський: його виловлено 125 тонн, що складає 90 % від загального вилову у р. Дунай.

Обсяг вилову в причорноморських лиманах склав 39 тонн, що менше минулорічного показника на 80 тонн.

Також у визначених районах діяльності територіальних органів Держрибагентства працюють спеціальні товарні рибні господарства (СТРГ), що поєднують елементи аквакультури і промислового вилову. Станом на 01.01.2024 діяло 220 СТРГ на загальній площі 138,79 тис. га водного дзеркала. У 2024 році вилов проводили 40 суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у режимах СТРГ. Всього у 2024 році в режимі СТРГ добуто 3 900 тонн водних біоресурсів, що становить 24% виконання планових показників.

Протягом 2024 року Держрибагентством затверджено (погоджено) 3 режими СТРГ, 1 доповнення до діючого режиму СТРГ та скасовано 15. Також в 11 режимів СТРГ закінчився термін дії. Отже, станом на 01.01.2025 загалом діє 197 режимів СТРГ. Слід зазначити, що значна частина спеціальних товарних рибних господарств перебувають на тимчасово окупованій території.

Україна є членом міжнародної організації CCAMLR (Комісія зі збереження морських живих ресурсів Антарктики), у районі відповідальності якої також проводиться вилов риби та інших водних біоресурсів. Так, у 2024 році суднами під державним прапором України добуто 19 980 тонн цінних антарктичних водних біоресурсів – 19 075 тонн антарктичного криля та 905 тонн іклячів. Це рекордний океанічний вилов українських суден за останні три роки.

Суб'єктами рибного господарства, які здійснюють промисел антарктичного й патагонського іклячів та антарктичного криля минулоріч сплачено до місцевих бюджетів понад 7,2 млн грн за спеціальне використання водних біоресурсів, що перевищує показник 2023 року на 1,1 млн грн.

В умовах аквакультури у 2024 році було вироблено 18621 тону водних біоресурсів. З них реалізовано – 9175 тонн товарної продукції.

ВІДТВОРЕННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

Велике значення для підтримання сталих запасів риби у водоймах має штучне відтворення цінних представників іхтіофауни. У 2024 році зариблення водойм України здійснювалося за рахунок державного та місцевих бюджетів, благодійних внесків, компенсаційних коштів, громадських організацій і підприємств, які працюють відповідно до режимів спеціальних товарних рибних господарств.

Загалом протягом минулого року у рибогосподарські водні об'єкти України вселено понад 10,8 млн екз. цінних видів риб – харіуса європейського, лосося дунайського, форелі струмкової, коропа, товстолоба, білого амура та ін.

Зокрема, кампанія зариблення за рахунок державного бюджету дала можливість поповнити водойми Карпатського регіону понад 283 тис. екз. лососевих видів риб, що на 11 % більше, ніж у попередньому році. Так, уперше за часів незалежності України до водойм Закарпаття вселено 8 783 екз. мальків червонокнижного хариуса європейського, вирощеного на рибоводному форелевому заводі «Лопушно» Держрибагентства. Крім того, водні об'єкти басейну Тиси у межах Чернівецької та Закарпатської областей збагатилися 21 400 екз. червонокнижного лосося дунайського (головатиці). Разом із тим водойми одразу чотирьох регіонів – Львівщини, Івано-Франківщини, Закарпаття та Буковини поповнилися 253 тис. екз. мальків струмкової форелі.

Водночас у 2024 році розпочалася масштабна кампанія зариблення водойм за кошти, які отримали місцеві бюджети від спеціального використання водних біоресурсів через прозорі аукціони на промисловий вилов риби. Зокрема, заходи зі вселення водних біоресурсів відбулися на Черкащині (до Кременчуцького водосховища випущено близько 358 тис. екз. товстолоба), Полтавщині (рибні запаси Кременчуцького і Кам'янського водосховищ поповнилися 54 820 екз. товстолоба, р. Ворскла – 7830 екз. товстолоба), Кіровоградщині (до Кременчуцького і Кам'янського водосховищ вселено 31 834 екз. коропа та товстолоба). Загалом за кошти місцевих бюджетів минулоріч у водоймах України оселилося 485 тис. екз. цінних видів риби, що в 17 разів перевищує показник 2023 року.

Зариблення в режимі спеціальних товарних рибних господарств у минулому році здійснювали 28 суб'єктів господарювання, якими вселено 9,9 млн екз. різновікової стадії риб, з них 8,2 млн екз. випущено у водойми Одеської області.

Громадськими організаціями, а також за рахунок компенсаційних коштів і благодійних внесків у цей період випущено 187 тис. екз. водних біоресурсів, що вдвічі більше, ніж у попередньому році. Вселення здійснювалися у Дніпропетровській, Закарпатській, Львівській, Київській та Полтавській областях.

Систематичне поповнення популяцій водних біоресурсів є стратегічно важливим для рибного господарства, адже це робота на перспективу для забезпечення продовольчої безпеки країни та поліпшення екологічного стану водойм.

РИНОК РИБИ, РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ІНШИХ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

Україна є імпортозалежною державою на ринку риби та рибної продукції і загалом має від'ємне сальдо торговельного балансу. У загальній структурі зовнішньої торгівлі сільськогосподарською продукцією питома вага вартості імпорту риби, рибної продукції та інших водних біоресурсів у 2024 року становила 14,2 %, експорту – лише 0,23 %.

За даними митних органів, у 2024 році Україною було експортовано 11 074 тонни рибної продукції на суму 56,3 млн дол. США, що на 68,6 %

перевищило показник 2023 року в кількісному вимірі та 80,3 % у вартісному.

Основою експорту у 2024 році були:

- філе рибне та інше м'ясо риб (включаючи фарш), свіже, охолоджене або морожене (підгрупа 0304 – 28,7%), а саме: судак, лосось, тріска, форель;
- готова або консервована риба, ікра (підгрупа 1604 – 17,9%), а саме: продукція з сардини, сардинели, кільки або шпроту, ікри інших риб, оселедця та готових продуктів із сурімі (крабові палички);
- молюски (підгрупа 0307 – 10,7%), а саме: равлики, крім морських.

Найбільші обсяги продукції з риби та інших водних біоресурсів Україна у 2024 році експортувала до Молдови, Німеччини, Литви, Польщі і Данії.

Відповідно до митних даних щодо зовнішньоекономічної торгівлі рибними продуктами імпорту водних біоресурсів до України у 2024 році склав 356,7 тис. тонн на суму 1 083 млн дол. США. За підсумками 2024 року у порівнянні з 2023 роком імпорту риби та рибної продукції до України збільшився на 8,4 %, а у грошовому виразі – на 16,2 %.

Близько 80 % обсягу імпорту припадає на види риб, до яких Україна не має доступу, і які видобуваються виключно у відкритому морі або морських економічних зонах інших держав. Переважно до України імпортується риба морожена або її філе (оселедець, мерлуза (хек), скумбрія, сардини, мойва, путасу, атлантичний лосось). Зазначена продукція здебільшого проходить процес переробки на рибних підприємствах України, особливо у сегменті виробництва рибного філе, консервів та пресервів, соління, копчення, заморожених напівфабрикатів. Значна частина такої продукції постачається на ринки інших держав.

Враховуючи зазначене, основою імпорту у 2024 році залишалися:

- риба морожена (підгрупа 3030 – 61,9 %), а саме: оселедець, мерлуза (хек), скумбрія;
- філе рибне та інше м'ясо риб (включаючи фарш), свіже, охолоджене або морожене (підгрупа 0304 – 11,4 %), а саме: оселедець, сурімі, лосось;
- риба свіжа або охолоджена (підгрупа 3020 – 8 %), а саме: форель, лосось, аурата.

Найбільшими імпортерами рибної продукції до України залишаються Норвегія, Ісландія, США, Естонія, Латвія.

Середні споживчі ціни на рибу та рибну продукцію у 2024 році за даними Держстату збільшилися у середньому на 14 %. Найбільше підвищилася ціна на оселедець (+22,1 %), кільку солону (+20,8 %) та скумбрію копчену (+18,7 %).

НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Державним агентством України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм та його територіальними органами з урахуванням впровадження реформ цифровізації публічних (адміністративних) послуг, внесених Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання в галузі рибного

господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів та сфері аквакультури», протягом 2024 року надавалося 26 адміністративних послуг щодо дозвільних документів у галузі рибного господарства та ліцензування на провадження господарської діяльності з промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України в електронній формі.

Територіальними органами Держрибагентства до впровадження відповідного компонента Е-дозвіл Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства (далі – еРиба) видано в електронній формі 300 дозволів на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства), переоформлено 113 таких дозволів, анульовано 2.

3 липня 2024 року Держрибагентством за допомогою компонента Е-дозвіл у системі еРиба опрацьовано 186 заяв щодо видачі, переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства) та, як наслідок: видано 7 дозволів, прийнято 2 рішення дозвільним органом щодо відмови у видачі дозволу з урахуванням Закону України «Про адміністративну процедуру», 127 дозволів переоформлено, прийнято 50 рішень дозвільним органом щодо відмови у переоформленні дозволу з підстав, визначених законодавством. При цьому після впровадження компоненту Е-дозвіл час розгляду однієї заяви скоротився до двох робочих днів.

На виконання вимог статті 24 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», з урахуванням Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів та сфері аквакультури», Держрибагентством протягом 2024 року в електронній формі надано такі адміністративні послуги:

- видано 2 дозволи на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення дослідного вилову);

- видано 9 дозволів та переоформлено 2 дозволи на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України;

- видано 26 дозволів на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікати на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових риб і виробленої з них продукції;

- видано 5 форм реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів;

- надано послуги щодо підтвердження походження водних біоресурсів (видано 4 сертифікати законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову та 16 форм підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту).

Сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову у 2024 році Держрибагентством не видавався.

З метою затвердження порядків надання адміністративних послуг з питань дозвільного характеру, що відповідають вимогам європейських регламентів, Урядом прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 05.03.2024 № 252 «Про затвердження порядків видачі, відмови у видачі, переоформлення, анулювання деяких документів дозвільного характеру в галузі рибного господарства та визнання такими, що втратили чинність, постанов Кабінету Міністрів України», розроблену Держрибагентством.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У 2024 році активна робота здійснювалася щодо встановлення ділових зв'язків з міжнародними партнерами, активізації євроінтеграційних процесів, залучення міжнародної технічної допомоги для впровадження реформ та відновлення галузей рибного господарства та меліорації сільськогосподарських земель.

Було розроблено низку важливих євроінтеграційних нормативно-правових актів, зокрема:

- проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу в галузі рибного господарства». Наразі законопроект подано на розгляд Кабінету Міністрів України;

- проєкт Закону України «Про збір та використання даних у галузі рибного господарства, управління ними, а також наукову діяльність у галузі рибного господарства». Його доопрацьовано із урахуванням попередніх пропозицій та зауважень і направлено для погодження до заінтересованих органів;

- проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу та удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства». Законопроект проходить процедуру погодження із заінтересованими органами влади та організаціями;

- проєкт Закону України «Про прийняття Україною Угоди про заснування Генеральної комісії з рибальства у Середземномор'ї». Доопрацьований з урахуванням пропозицій та зауважень Офісу Президента України законопроект погоджено з усіма зацікавленими органами державної влади.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2024 № 1117-р «Про схвалення проекту Угоди (у формі обміну листами) між Урядом України та Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо приєднання до Комітету з питань рибальства Організації економічного співробітництва та розвитку», Україна набула статусу учасника Комітету з питань рибальства Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Участь у Комітеті з питань рибальства ОЕСР розширить можливості інформування міжнародної спільноти про український рибогосподарський

сектор, стан впровадження реформ у галузі рибного господарства та успішні практики в цьому напрямі, а також про вплив збройної агресії рф на українське рибальство та аквакультуру. З іншого боку, членство в комітеті дозволить використовувати його потенціал та залучати міжнародну допомогу для підтримки впровадження євроінтеграційних реформ і подолання негативних тенденцій, які стали наслідком військового вторгнення рф в Україну, використовуючи такі напрями його діяльності, як:

- допомога державам-учасникам у підвищенні рівня їх економічного та соціального розвитку, визначенні потреб щодо удосконалення рибогосподарської політики;

- сприяння економічному зростанню держав, що розвиваються, шляхом надання технічної допомоги;

- усунення перешкод у торгівлі товарами та послугами;

- удосконалення аналітичних засад міжнародної політики у сфері рибальства та аквакультури шляхом здійснення відповідного політичного аналізу та надання конструктивних рекомендацій з проблемних питань;

- проведення спільних розробок і реалізація наукових проєктів, обмін науково-технічною інформацією та методиками наукових досліджень, стажування наукових кадрів і фахівців рибних господарств, організація конференцій та тематичних семінарів щодо співробітництва в рамках рибницьких проєктів.

У червні 2024 року Україна долучилася до Комітету з рибного господарства Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО), що надало нашій державі право голосу на засіданнях Комітету і, відповідно, впливати на його рішення та ефективно використовувати можливості для попередження і блокування можливих кроків російської або будь-якої іншої сторони, спрямованих на використання заходів Комітету для спроби легітимізації анексії рф тимчасово окупованих частин території України. Також цей крок розширив можливості участі України у глобальному діалозі з питань рибного господарства, впливу на формування світового порядку денного у цій сфері, а також інформування світової спільноти про військову агресію рф проти України та її наслідки.

У контексті реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і євроінтеграційної реформи в галузі рибного господарства, було забезпечено участь представників Держрибагентства у 9-му засіданні кластера 5 (сільське господарство та розвиток сільських територій, рибальство та морська політика, ріка Дунай, транскордонне та регіональне співробітництво) Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва Комітету асоціації між Україною та ЄС, яке відбулось 12 грудня 2024 року. В рамках засідання українською стороною було представлено інформацію щодо останніх змін в рибогосподарському законодавстві, плани подальшої роботи та потреби у підтримці реформ, прогресу у розвитку Єдиної державної електронної системи управління рибним господарством та впровадження морського просторового планування. Під час заходу сторона ЄС підтвердила свою високу оцінку

прогресу України в реформуванні рибного господарства і гармонізації законодавства з правом ЄС у цій сфері, а також висловила сподівання на збереження темпів цієї роботи.

З метою ознайомлення з механізмами моніторингу, контролю та нагляду в країнах ЄС у рамках спільної рибогосподарської політики, в період з 14 по 23 вересня 2024 року, з 18 до 22 листопада 2024 року та з 30 листопада по 7 грудня 2024 року представники Мінагрополітики та Держрибагентства, за підтримки інструменту ЄС з технічної допомоги та обміну інформацією (TAIEX), здійснили навчальні візити відповідно до м. Мадрид та м. Віго (Королівство Іспанія), м. Бургас (Республіка Болгарія) та м. Вільнюс і м. Клайпеда (Литовська Республіка). Здійснення навчальних візитів до держав-членів ЄС дало можливість не лише вивчити і обговорити теоретичні аспекти положень європейського законодавства щодо рибного господарства, а й на практиці ознайомитися з їх впровадженням на національному рівні та високими стандартами функціонування системи управління рибним господарством ЄС.

В рамках останнього висновку про політику розширення ЄС, підготовленого Європейською Комісією для Європейського Парламенту, Ради, Європейського економічного і соціального Комітету та Комітету регіонів було зазначено про досягнення Україною значного прогресу у сфері рибальства і аквакультури та позитивно оцінено кроки української сторони з управління галуззю та прийняття відповідного українського законодавства, яке б відповідало законодавству ЄС.

Загалом, протягом 2024 року представники Держрибагентства взяли участь у понад 20 заходах міжнародного характеру з питань рибного господарства.

У рамках Угоди про партнерство між Британською Радою і Держрибагентством працівники Держрибагентства, до сфери компетенції яких належать питання переговорного процесу щодо членства в ЄС, адаптації законодавства України до *acquis* ЄС, а також міжнародного співробітництва та реформ, пов'язаних із питаннями європейської інтеграції, проходять навчання за навчальною програмою «British Euro-Atlantic Language Training Programme» для підвищення рівня володіння англійською мовою.

Прийнято Закон України від 21.11.2024 № 4097-IX «Про приєднання України до Угоди про заходи держави порту з недопущення, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства», який сприятиме інтеграції України в глобальну систему стримування та ліквідації ННН-рибальства, гармонізації заходів держави порту, зміцненню міжнародної співпраці. Такий крок сприятиме підтримці зусиль міжнародної спільноти щодо контролю за використанням водних біоресурсів, щоб запобігти потраплянню на національні та міжнародні ринки риби, виловленої браконьєрським способом.

Водночас активно проводилася робота у напрямі залучення міжнародної технічної допомоги. Зокрема, встановлено сталу співпрацю з Європейським Союзом, Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО), Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй, проєктом «Інституційна та політична реформа дрібномасштабного сільського господарства» (IPRSA),

Агентством США з міжнародного розвитку (USAID), Японським агентством з міжнародного співробітництва (JICA), Канадою, Норвегією, Японією, США, Францією, Великобританією у рамках якої залучається підтримка для гармонізації законодавства з правом ЄС, цифровізації галузі рибного господарства, реформування системи контролю рибальства, відновлення та розвитку меліоративних систем, підтримки суб'єктів рибного господарства тощо.

За результатами участі у засіданнях міжнародних організацій з управління рибальством, членом яких є Україна, зокрема Організації з рибальства у Північно-Західній частині Атлантичного океану (НАФО) та Комісії зі збереження морських живих ресурсів Антарктики (ККАМЛР), Україна отримала промислові можливості на 2025 рік у водах Світового океану. Також представники Держрибагентства під час участі у заходах міжнародного характеру та засіданнях міжнародних організацій постійно звертали увагу міжнародної спільноти на наслідки повномасштабної збройної агресії РФ проти України.

На підставі рішень ККАМЛР забезпечено організацію промислової діяльності у водах Антарктики для п'яти суден під Державним Прапором України, одне з яких здійснює вилов антарктичного криля, а чотири – вилов риб роду іклячів.

Вперше з 2006 року український суб'єкт господарювання повідомив про наміри здійснення промислу у зоні відповідальності НАФО й здійснив практичні кроки з організації такої діяльності, зокрема отримав ліцензію на спеціальне використання водних біоресурсів у водах за межами юрисдикції України для здійснення промислу у цих водах Світового океану.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У 2024 році продовжувалося виконання пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок у сфері рибного господарства України, затверджених у 2022 році:

1) «Оцінка стану запасів водних біоресурсів у Азовському, Чорному морях та внутрішніх водоймах України для визначення можливих лімітів і прогнозів допустимого вилову. Розробка заходів зі збереження запасів водних біоресурсів як сировинної основи національного рибного господарства та адаптації до зміни клімату»;

2) «Наукове забезпечення міжнародної діяльності України в галузі рибного господарства в рамках глобальних та регіональних організацій, членом яких або співпрацюючою стороною є Україна»;

3) «Розробка основних наукових засад забезпечення сталого розвитку аквакультури України за такими напрямками: штучне відтворення природних популяцій цінних у господарському та природоохоронному відношенні видів водних біоресурсів; селекційно-племінна робота з важливими об'єктами товарної аквакультури, в тому числі з використанням генетично-молекулярних

методів; вдосконалення наукових засад генетично-рибоводної паспортизації осетрових та інших видів риби; територіальний розвиток морської аквакультури, спрямований на ефективне управління морськими просторами, розширення можливостей для суб'єктів аквакультури; впровадження конкурентоспроможних вітчизняних агропродовольчих технологій, заснованих на новітніх досягненнях науки».

У 2024 році державною науковою установою «Інститут рибного господарства, екології моря та океанографії» на замовлення Держрибагентства виконано за рахунок коштів державного бюджету 11 тем наукових, науково-технічних досліджень, а саме:

«Оцінка стану запасів водних біоресурсів в Азовському морі для визначення можливих лімітів спеціального використання водних біоресурсів та розробка оптимального режиму його рибогосподарської експлуатації на 2025 рік»;

«Оцінка стану запасів водних біоресурсів у Чорному морі із затоками, внутрішніх водних об'єктах північно-західного Причорномор'я (понижся р. Дністер та Дністровський лиман, р. Дунай, Тилігульський лиман, Березанський лиман) для визначення можливих лімітів спеціального використання водних біоресурсів та розробка оптимальних режимів їх рибогосподарської експлуатації на 2025 рік»;

«Оцінка стану запасів водних біоресурсів у внутрішніх водних об'єктах та Дніпровсько-Бузькій гирловій системі для визначення можливих лімітів спеціального використання водних біоресурсів. Розробка оптимальних режимів їх рибогосподарської експлуатації на 2025 р.»;

«Розробка наукового обґрунтування середніх біологічних показників основних водних біоресурсів, які застосовуються у Методиці розрахунку збитків, які можуть бути завдані або завдаються водним біоресурсам при плануванні та проведенні різних видів робіт на рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), нарахування компенсаційних коштів та їх спрямування»;

«Розробка наукового обґрунтування шкоди та збитків, завдані рибному господарству України внаслідок збройної агресії російської федерації»;

«Розробка переліку дозволених знарядь лову та їх конструктивних характеристик»;

«Розробка наукового обґрунтування для обчислення розміру шкоди, завданої порушенням законодавства про рибне господарство внаслідок незаконного знищення чи погіршення середовища існування водних біоресурсів у водоймах Південного Степу»;

«Розробка наукового обґрунтування для обчислення розміру штрафів за порушення суб'єктами господарювання законодавства про рибне господарство, виявлених під час здійснення заходів із державного нагляду (контролю)»;

«Розробка наукового обґрунтування методики відбору проб водних біоресурсів із загальних обсягів улову при здійсненні промислу для визначення відсотків прилову молоді і загальних відсотків окремих водних біоресурсів в улові та визначення обсягів незаконно вилучених водних біоресурсів при

здійсненні перелову допустимої добової норми рибалками – любителями»;

«Науковий супровід двостороннього та багатостороннього міжнародного співробітництва України у сфері рибного господарства, у тому числі з міжнародними організаціями: ГКСР, САСFish, НАФО, ККАМЛР, в північнозахідній частині Чорного моря та річках Дунай і Дністер й наукове забезпечення виконання вимог Конвенції CITES щодо осетрових видів риб басейну Азовського та Чорного морів»;

«Розробка наукового обґрунтування потреби аквакультурних господарств, які займаються вирощуванням лососевих, осетрових, коропових та сомових видів риб в імпорті рибних комбикормів, наявні торговельні бар'єри для їх імпорту та можливості вітчизняного виробництва».

На основі результатів проведених наукових досліджень про стан запасів водних біоресурсів розроблені та затверджені накази Міністерства аграрної політики та продовольства України:

- від 31.10.2024 № 4039 «Про затвердження лімітів спеціального використання водних біоресурсів загальнодержавного значення у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (крім Азовського та Чорного морів із затоками, причорноморських лиманів, річки Дунай, пониззя річки Дністер (з озерами, рукавом Турунчук) та Дністровського лиману для здійснення промислового рибальства та дослідного вилову на 2025 рік»;

- від 31.10.2024 № 4040 «Про затвердження лімітів спеціального використання водних біоресурсів загальнодержавного значення у Чорному морі із затоками, причорноморських лиманах, річці Дунай, пониззі річки Дністер (з озерами, рукавом Турунчук) та Дністровському лимані для здійснення промислового рибальства та дослідного вилову на 2025 рік»;

- від 04.12.2024 р. № 4191 «Про затвердження Режиму промислу у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) України у 2025 році»;

- від 12.12.2024 № 4295 «Про затвердження Режиму промислу в басейні Чорного моря у 2025 році».

На підставі наукових обґрунтувань, розроблених відповідно до проведених наукових досліджень, підготовлений проєкт наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження лімітів спеціального використання водних біоресурсів загальнодержавного значення в Азовському морі із затоками для здійснення промислового рибальства та дослідного вилову на 2025 рік», який надіслано на погодження до заінтересованих органів. Наразі документ доопрацьовується з урахуванням зауважень, наданих Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

Результати наукових досліджень використовувались при підготовці змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2023 р. № 1042 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, завданої порушенням законодавства про рибне господарство внаслідок незаконного добування (вилову), знищення або пошкодження водних біоресурсів, а також незаконного знищення чи погіршення середовища існування водних біоресурсів» та інших нормативно-правових актів.

Саме наукові обґрунтування та інші матеріали, які отримані за результатами виконання тем, є основою фахового забезпечення раціонального використання водних біоресурсів, успішного захисту національних інтересів України в рамках діяльності міжнародних рибогосподарських організацій та органів, що були створені та працюють в умовах співкористування багатьох країн морськими біоресурсами морів (Генеральна комісія з рибальства в регіоні Середземного та Чорного морів, Організація з рибальства у Північно-Західній Атлантиці, Комісія зі збереження морських живих ресурсів Антарктики тощо).

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА

На початку 2024 року до сфери управління Держрибагентства належали 4 державні підприємства, 7 державних установ, 1 компанія, яка не є резидентом, та 38 державних організацій.

На підставі рішення Кабінету Міністрів України у 2024 році до сфери управління Фонду державного майна передано 1 державне підприємство. Така передача дасть змогу у найкоротші терміни прийняти рішення щодо приватизації цього підприємства та відповідного наповнення бюджету.

На виконання Закону України «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» у 2024 році частина інженерної інфраструктури меліоративних зрошувальних систем була передана у власність 2 новоствореним організаціям водокористувачів, що дозволить без залучення коштів державного бюджету не тільки зберегти, а й провести модернізацію меліоративної системи.

Протягом 2024 року Держрибагентством було надано понад 20 погоджень на передачу державного майна в оренду. Велася активна робота щодо виявлення державного майна, яке використовується підприємствами та установами неефективно, у тому числі й гідротехнічних споруд, які не належать до захисних і не заборонені до передачі в оренду.

У зв'язку з військовою агресією РФ та введенням воєнного стану в Україні Держрибагентством постійно здійснюється моніторинг стану державного майна, що належить до його сфери управління. Кожен випадок пошкодження або втрати майна належним чином фіксується, і документи передаються до правоохоронних органів для відповідного реагування згідно з чинним законодавством.

Крім того, Держрибагентством вживаються всі необхідні заходи для приведення майна у належний стан та відновлення роботи підприємств і установ на деокупованих територіях.

Також здійснюється постійний контроль за ефективністю господарської діяльності та дотриманням чинного законодавства державними підприємствами, установами та організаціями, які належать до сфери управління Держрибагентства.

МОНІТОРИНГ РИБАЛЬСЬКИХ СУДЕН

У 2024 році Держрибагентством проведено роботу щодо удосконалення та налагодження функціонування моніторингу риболовних суден, які здійснюють спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), зокрема поза межами юрисдикції України, а саме:

- розроблено постанову Кабінету Міністрів України від 09.02.2024 № 153 «Про затвердження Положення про моніторинг риболовних суден та Порядку функціонування системи дистанційного контролю риболовних суден»;

З метою забезпечення виконання вимог цієї постанови та сприяння розробці програмного забезпечення компонента (модуля) Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства «Система дистанційного контролю» Держрибагентством розроблено «Технічні вимоги на реалізацію програмного забезпечення компоненту (модуля) Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства «Система дистанційного контролю», які надіслано до Фонду «Євразія» (Eurasia Foundation), проекту міжнародної технічної допомоги «Підтримка цифрової трансформації».

- підключено до інформаційно-комунікаційної системи, яка забезпечує моніторинг риболовних суден, 1421 риболовне судно, за якими здійснюється щодобово дистанційне спостереження під час ведення ними спеціального використання водних біоресурсів.

ОНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ГАЛУЗІ

Протягом 2024 року Держрибагентством розроблено 57 нормативно-правових актів, з яких прийнято 32, зокрема: 1 Закон України, 10 актів Кабінету Міністрів України та 21 наказ Мінагрополітики.

Зокрема, з метою реформування сфери рибного господарства та приведення нормативно-правового регулювання рибної галузі у відповідність до законодавства ЄС, Держрибагентством розроблено такі нормативно-правові акти:

- Закон України від 21.11.2024 № 4097-IX «Про приєднання України до Угоди про заходи держави порту з недопущення, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 09.02.2024 № 153 «Про затвердження Положення про моніторинг риболовних суден та Порядку функціонування системи дистанційного контролю риболовних суден»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 05.03.2024 № 252 «Про затвердження порядків видачі, відмови у видачі, переоформлення, анулювання деяких документів дозвільного характеру в галузі рибного господарства та визнання такими, що втратили чинність, постанов Кабінету Міністрів України»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2024 № 775 «Деякі питання ведення державного обліку рибогосподарських водних об'єктів (їх частин)»;

- наказ Мінагрополітики від 27.02.2024 № 570 «Про затвердження Положення про наукового спостерігача»;

- наказ Мінагрополітики від 07.05.2024 № 1433 «Про затвердження Правил промислового рибальства в басейні Азовського моря».

У 2024 році продовжувався супровід у Верховній Раді України проєкту Закону України «Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та/або продукції, виробленої з водних біоресурсів» (реєстраційний № 9545), який передбачає впровадження системи простежуваності водних біоресурсів від їх вилову або ввезення на митну територію України до реалізації кінцевому споживачу на території України або вивезення за межі митної території України. Зазначений законопроект прийнято Верховною Радою України 18.06.2024 за основу в першому читанні. Наразі комітетом Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики здійснюється підготовка проєкту Закону до другого читання.

З метою посилення відповідальності за порушення правил рибальства, охорони водних біоресурсів та інших порушень законодавства у сферах рибного господарства та аквакультури, у Верховній Раді України 25.01.2024 зареєстровано проєкт Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування» (реєстраційний № 10433).

У рамках прискореного перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності та з метою очищення регуляторного поля від зайвого навантаження на бізнес, Держрибагентством спільно з Мінагрополітики розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення навантаження на бізнес», який 27.05. 2024 зареєстровано у Верховній Раді України за № 11298.

Крім того, протягом 2024 року Держрибагентством здійснювався супровід у Верховній Раді України проєкту Закону України № 8119 «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства». Зазначеним законопроектом передбачалося створення правових та організаційних засад залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства, в тому числі аквакультури та марікультури в частинах рибогосподарських водних об'єктів, акваторії (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, акваторії (водного простору) виключної (морської) економічної зони України та прибережних захисних смуг, а також ефективного та раціонального використання водних біоресурсів у відповідних рибогосподарських водних об'єктах, збільшення їх рибопродуктивності та покращення екологічного стану. Як результат, Верховною Радою України 20.11.2024 прийнято Закон України «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства», проте 19.12.2024 зазначений Закон повернуто Президентом України з наданням відповідних пропозицій до нього.

Також у рамках забезпечення адаптації законодавства України у галузі рибного господарства до законодавства Європейського Союзу в частині

планування управлінням галуззю рибного господарства, а також з метою визначення основних засад державної політики щодо завдань, цілей і принципів Спільної політики щодо рибальства Європейського Союзу, організації функціонування ринку продукції рибальства та аквакультури і визначення механізмів поводження з чужорідними та немісцевими видами гідробіонтів у сфері аквакультури, Держрибагентством спільно з Мінагрополітики у минулому році розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу в галузі рибного господарства». Зазначений проєкт Закону України 20.01.2025 зареєстровано у Верховній Раді України за № 12428.

Водночас з метою імплементації правових норм Європейського Союзу у національне законодавство, Держрибагентством протягом 2024 року розроблено, зокрема, проєкти Законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу та удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства» та «Про збір та використання даних у галузі рибного господарства, управління ними, а також наукову діяльність у галузі рибного господарства». Зазначені законопроекти наразі знаходяться на етапі погодження із заінтересованими органами.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ГАЛУЗІ

Держрибагентство здійснює заходи із цифровізації процесів управління промисловою діяльністю та удосконалення системи збору даних щодо рибальства через запровадження модулів та компонентів Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства (еРиба).

Так, у липні 2024 року стартував запуск нових компонентів еРиба, які значно прискорюють процес отримання послуг у сфері рибного господарства: еДоговір (укладення договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах)), еДозвіл (видача, відмова у видачі, переоформлення, анулювання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства)), еЖурнал (ведення журналу обліку рибогосподарської діяльності, оформлення квитанції обліку добутих (виловлених) водних біоресурсів) та еБирка (маркування знарядь лову засобами еРиба).

Із запровадженням нового функціоналу еРиба суттєво спростився механізм отримання послуг у галузі рибного господарства для промислу. Наразі суб'єкти господарювання можуть онлайн:

- укласти договір на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах);
- подати заяву на одержання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах);
- подати заяву на переоформлення, анулювання дозволу на спеціальне

використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах);

- вносити відомості про вихід суден на рибогосподарські водні об'єкти та добути (виловлені) водні біоресурси в одному журналі обліку рибогосподарської діяльності в електронній формі;

- підписати та роздрукувати квитанцію про обсяг видобутих (виловлених) водних біоресурсів;

- підписати акт приймання-передачі бирок для маркування знарядь лову;

- подати повідомлення про втрату або пошкодження бирки чи втрату знаряддя лову, яке марковане биркою.

Загалом за період з 05.07.24 по 31.12.2024 з системою еРиба працює 149 суб'єктів рибного господарства, які уклали договори на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) з Держрибагентством.

Зокрема, з використанням засобів компоненту еЖурнал:

- внесено інформацію щодо застосування близько 1200 риболовних суден при здійсненні промислових операцій на 12 рибогосподарських водних об'єктах;

- внесено інформацію щодо близько 69 тис. виходів риболовних суден при здійсненні промислових операцій;

- оформлено понад 48 тис. квитанцій обліку добутих (виловлених) водних біоресурсів.

Водночас протягом цього періоду із використанням системи еРиба подано до Держрибагентства 186 заяв на одержання, переоформлення дозволів на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства).

За результатами розгляду заяв, з використанням засобів компоненту еДозвіл, видано/переоформлено 134 дозволи на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства).

Крім того, з використанням компоненту еДекларація суб'єктами господарювання подано 214 щорічних декларацій та 313 уточнюючих декларацій.

Загалом наразі у системі еРиба працює понад 1100 користувачів.

Цифровізація галузі рибного господарства та запровадження нових електронних послуг значно зменшує часові та грошові витрати підприємців, мінімізує контакт бізнесу з посадовцем, нівелює корупційні ризики та робить ведення рибогосподарської діяльності більш дружньою та інвестиційно-привабливою.

КОМУНІКАЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Держрибагентством на постійній основі забезпечувалося інформування широкого кола громадськості про діяльність у сфері рибного господарства та

меліорації земель. Інформування громадськості відбувалося через ресурси офіційного вебсайту Держрибагентства, соціальну мережу Facebook, телеграм-канал, Урядовий портал, інформаційні ресурси Мінагрополітики та ЗМІ.

Так, на вебсайті Держрибагентства було розміщено понад 700 інформаційних матеріалів. Водночас для оперативного та зручного отримання інформації про діяльність Держрибагентства інформація також розміщувалася на офіційному телеграм-каналі, який налічує понад 3,5 тис. підписників та сторінці відомства у соціальній мережі Facebook, яка налічує понад 59 тис. підписників. Інформування через сторінку Держрибагентства у соцмережі Facebook передбачає постійну і безпосередню комунікацію з громадськістю. Спільнота громадськості, яка дотична до меліорації земель, рибицтва та рибальства з кожним роком стає більш активнішою, про що свідчить значна кількість поширень інформації Держрибагентства та активне її обговорення підписниками.

Для покращення сприйняття громадськістю інформації Агентства та, враховуючи вимоги сьогодення, пости формувалися також у вигляді відеоматеріалів. Так, на сторінку Держрибагентства у відеохостингу YouTube, яка налічує понад 3,5 тис. підписників, протягом звітного року завантажено 95 відеоматеріалів.

Крім того, у 2024 році на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних Держрибагентством опубліковано (оновлено) 22 набори даних з основних напрямів діяльності Держрибагентства.

Також при Держрибагентстві функціонує громадська рада, яка є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Агентства. Керівництво та фахівці Держрибагентства беруть участь у засіданнях громадської ради на постійній основі. Протягом 2024 року проведено 10 засідань громадської ради, під час яких розглядалися актуальні питання діяльності галузі рибного господарства та сфери меліорації земель.

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ

Протягом 2024 року у Держрибагентстві проводилися заходи, передбачені антикорупційної програмою Держрибагентства на 2024-2026 роки, яка була затверджена наказом Держрибагентства від 22.03.2024 № 153.

У межах антикорупційних заходів було:

- проведено 22 комплексних навчання та тренінгів з поширення антикорупційної інформації для працівників Держрибагентства;

- з метою підвищення обізнаності та формування культури повідомлення про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення проведено 4 навчальні лекції на тему «Викривачі корупції». Навчання пройшли 930 працівників Держрибагентства;

- здійснено перевірку своєчасності подання декларацій, за результатами якої до Національного агентства з питань запобігання корупції направлено 65 повідомлень про неподання/несвоєчасне подання декларацій суб'єктами

декларування, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

- проведено 7 засідань робочої групи з оцінювання корупційних ризиків щодо визначення корупційних ризиків та заходів впливу на них, а також перегляд їх актуальності;

- постійно проводиться анкетування новопризначених працівників Держрибагентства щодо можливих проявів колабораціонізму та стосовно конфлікту інтересів;

- за 2024 рік через Єдиний портал повідомлень викривачів надійшло 3 повідомлення щодо можливих порушень антикорупційного законодавства працівниками Держрибагентства. Проведеною перевіркою інформація, що викладена у повідомленнях викривачів, не підтвердилася;

- проведено 9 дисциплінарних проваджень щодо можливих випадків порушення антикорупційного законодавства керівниками/працівниками територіальних органів Держрибагентства;

- проведено 4 службових розслідування, за поданням спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, з метою виявлення причин та умов, що призвели до порушення антикорупційного законодавства. За результатами до однієї особи застосовано дисциплінарне стягнення та надіслано повідомлення до Національного агентства з питань запобігання корупції;

- у трьох випадках застосовано заходи зовнішнього контролю врегулювання конфлікту інтересів до працівників територіальних органів Держрибагентства;

- приведено у відповідність антикорупційному законодавству інформацію у розділі «Повідомити про корупцію» на вебсайтах територіальних органів Держрибагентства. Держрибагентством, територіальними органами, підприємствами, установами та організаціями, що входять до його сфери управління визначено внутрішні канали повідомлень про корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, згідно до вимог Національного агентства з питань запобігання корупції;

- забезпечено постійний контроль за виконанням планів уповноважених осіб територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Держрибагентства;

- здійснюється постійний контроль за контрагентами при укладанні договорів стосовно виявлення підсанкційних організацій.

Під час проведення Національним агентством з питань запобігання корупції комплексної перевірки діяльності апарату Держрибагентства та територіальних органів, що належать до сфери його управління, виявлено факти низького контролю з боку керівників територіальних органів за діями підлеглих, у частині порушення виконавської дисципліни.

Водночас у 2024 році збільшилися випадки порушення антикорупційного законодавства інспекторським складом територіальних органів Держрибагентства, незважаючи на постійні профілактичні заходи з

антикорупційної тематики з боку уповноважених осіб територіальних органів та апарату Держрибагентства з питань запобігання корупції, що свідчить про послаблення контролю з боку керівників територіальних органів Держрибагентства або низьку соціальну відповідальність підлеглих працівників.

«ГАРЯЧІ ЛІНІЇ» ДЕРЖРИБАГЕНТСТВА

З метою підвищення ефективності роботи Держрибагентства зі зверненнями громадян, об'єктивного та оперативного їх розгляду, Держрибагентство забезпечує організацію роботи «гарячої» телефонної лінії. Також «гарячі» телефонні лінії працюють у територіальних органах.

На «гарячу» телефонну лінію Держрибагентства переважно надходять запити та звернення щодо порушень правил рибальства, порядку придбання та збуту об'єктів тваринного світу на ринках, випадків масового замору риби, надання роз'яснень про вимоги правил рибальства тощо.

Держрибагентство вживає усіх необхідних заходів для вчасного та всебічного розгляду звернень громадян, що надходять на «гарячу» телефонну лінію Держрибагентства, та вирішення порушених у них питань.

ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

З метою забезпечення виконання функцій, покладених на Держрибагентство, досягнення запланованої мети, цілей, завдань та результативних показників за бюджетними програмами, відповідальним виконавцем яких визначено Держрибагентство, за рахунок коштів державного бюджету у 2024 році по загальному фонду було використано кошти в обсязі 1 013 036,6 тис. грн, що складає майже 74,9 % від запланованих видатків на 2024 рік (1 351 924,6 тис. грн). Залишок невикористаних коштів складає 338 888 тис. грн, в тому числі повернуто до бюджету в сумі 7 465 тис. грн, недофінансовано коштів в сумі 331 423 тис. грн.

Аналізом ефективності використання коштів державного бюджету у розрізі бюджетних програм, відповідальним виконавцем яких визначено Держрибагентство, встановлено наступне:

- за бюджетною програмою 2804010 «Керівництво та управління у сфері розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм» у 2024 році затверджено видатки в сумі 446 471,4 тис. грн, з них використано коштів у сумі 417 938,4 тис. грн, що становить 93,6 % від запланованих видатків та на 61,3 % більше порівняно з 2023 роком, використання в якому складало 259 068,6 тис. грн. Залишок невикористаних асигнувань становить 28 533 тис. грн, в тому числі повернуто до бюджету в сумі 5 288,3 тис. грн, недофінансовано коштів в сумі 23 244,7 тис. грн;

- за бюджетною програмою 2804020 «Організація діяльності рибовідтворювальних комплексів та інших бюджетних установ у сфері рибного

господарства» у 2024 році затверджено з урахуванням змін видатки в сумі 87 277,5 тис. грн, з них використано асигнувань в сумі 40 418,4 тис. грн, що становить 46,3 % від запланованих видатків, та на 20,8 % більше порівняно з 2023 роком, використання в якому складало 33 462,9 тис. грн. Залишок невикористаних асигнувань становить 46 859,1 тис. грн, в тому числі повернуто до бюджету в сумі 528,2 тис. грн, недофінансовано коштів в сумі 46 331 тис. грн;

- за КПКВК 2804030 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері рибного господарства» видатки з урахуванням змін затверджено видатки в сумі 16 337 тис. грн, з них використано коштів в обсязі 16 334,6 тис. грн, що становить майже 99,99 % від запланованих видатків. Касові видатки за 2024 рік порівняно з 2023 роком збільшилися майже на 238 %, що пов'язано з утворенням державної наукової установи «Інститут рибного господарства, екології моря та океанографії».

- за КПКВК 2804090 «Міжнародна діяльність у галузі рибного господарства» затверджено видатки в сумі 4 300 тис. грн. Касові видатки склали 0,7 тис. грн. Залишок невикористаних асигнувань становить 4 299,3 тис. грн, в тому числі повернуто до бюджету в сумі 0,3 тис. грн, недофінансовано коштів в сумі 4 299 тис. гривень. Кошти не використовувалися у зв'язку з тим, що Урядом Канади, в рамках допомоги Україні у виконанні зобов'язань за міжнародними договорами, сплачено членський внесок до бюджету Організації з рибальства в північно-західній частині Атлантичного океану (НАФО) за 2024 рік. Водночас Королівством Норвегія надано підтримку у виконанні зобов'язань у рамках Комісії зі збереження морських живих ресурсів Антарктики (ККАМЛР) у вигляді погашення заборгованості України перед бюджетом ККАМЛР за 2022-2024 роки;

- за бюджетною програмою 2804120 «Експлуатація державного водогосподарсько-меліоративного комплексу» затверджені видатки загального фонду склали 797 538,7 тис. грн, використано асигнувань в сумі 538 344,6 тис. грн, або 67,5 % від затверджених видатків. Порівняно з 2023 роком, використання в якому склало 488 909,7 тис. грн, у 2024 році касові видатки збільшилися на 10,1 %. Залишок невикористаних асигнувань становить 259 194,1 тис. грн, в тому числі повернуто до бюджету видатки в сумі 1 645,8 тис. грн та недофінансовано коштів в сумі 257 548,3 тис. грн.

Крім того, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.04.2024 № 349-р «Про розподіл коштів з рахунка Міністерства аграрної політики та продовольства, відкритого у Національному банку для фінансового забезпечення заходів з надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії», Держрибагентству на 2024 рік було передбачено кошти за рахунок державного бюджету по спеціальному фонду за новою бюджетною програмою КПКВК 2804130 «Забезпечення заходів з надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії», проте протягом 2024 року заходи щодо виконання бюджетної програми не здійснювалися та кошти не використовувалися.

Загалом за бюджетними програмами, відповідальним виконавцем яких

визначено Держрибагентство, у 2024 році використано асигнувань в сумі 1 013 036,6 тис. грн, що на 28,3 % більше порівняно з 2023 роком (789 772,18 тис. грн).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» за бюджетними програмами Держрибагентству передбачено видатки в обсязі 1 356 949,7 тис. грн, що більше на 33,9 % порівняно з використанням коштів за 2024 рік.

ОСНОВНІ ПЛАНИ РОБОТИ НА 2025 РІК

Ключовими напрямками роботи Держрибагентства протягом 2025 року є:

- подальше проведення заходів, направлених на дерегуляцію, цифровізацію та євроінтеграцію галузі рибного господарства;

- завершення передачі зі сфери управління Держводагентства до сфери управління Держрибагентства меліоративних систем, гідротехнічних споруд, допоміжної інфраструктури з метою виконання законодавчих та нормативно-правових актів щодо розподілу окремих повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері меліорації земель;

- запровадження ефективної моделі управління меліоративною інфраструктурою державної власності через залучення водокористувачів та сприяння утворенню організацій водокористувачів з передачею об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних мереж, що перебувають у державній власності;

- забезпечення розроблення та супроводу євроінтеграційних нормативно-правових актів у сфері рибного господарства;

- забезпечення запуску чергових важливих цифрових сервісів – компонентів еРиби (обліку рибогосподарських водних об'єктів, оновленої системи дистанційного контролю й моніторингу риболовних суден тощо);

- залучення інвестицій у модернізацію та відновлення державної меліоративної інфраструктури шляхом ініціювання пілотних проєктів;

- подальше реформування системи державного нагляду та контролю у сфері рибальства за кращими європейськими практиками;

- розвиток національної аквакультури, забезпечення збереження та відтворення водних біоресурсів та їх біологічного різноманіття;

- міжнародна співпраця щодо відновлення гідротехнічної меліорації земель та формування проєктних пропозиції для покращення стану гідротехнічної меліорації;

- суворе дотримання антикорупційного законодавства;

- подальше реформування Держрибагентства як сервісного органу.